№ 157. Wtorek 9. Lipca 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Antoni Niementowski, mianowany dekretem wysokiego c. k. ministeryum sprawiedliwości *notaryuszem* w obrębie lwowskiego sądu krajowego z siedzibą urzędową w *Żółkwi*, złożył dnia dzisiejszego przepisaną przysięgę w tutejszym wyższym sądzie krajowym, co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej.

Z c. k. wyższego sądu krajowego.

Lwów, 1. lipca 1861.

Sprawy krajowe.

(Stan zarazy bydła.)

Lwów, 6. lipca. Od czasu ostatniego raportu, podanego w 144. numerze Gazety naszej, nie wydarzył się w kraju żaden nowy wypadek zarazy, a w wykazanych z dniem 15. z. m. miejscach, mianowicie w *Michałkowie*, *Tłustem* i *Niwrze* w obwodzie czortkowskim zgasła już zaraza zupełnie.

W tej chwili więc pozostają jeszcze tylko dwa miejsca dotknięte zarazą, mianowicie *Babince* i *Szypowce* w obwodzie czortkowskim, ale w Babińcach nie ma już ani jednej sztuki chorego bydła, i peryod kontumacyi wkrótce upłynie, a w Szypowcach pozostało jeszcze podług ostatniego wykazu z 30. czerwca 8 sztuk chorego bydła.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 4. lipca.)

Początek posiedzenia o godzinie 10 i minucie 20.

Prezyduje dr. Hein.

Na ławie ministeryalnej pp. Schmerling, baron de Mecsery, baron de Pratobevera, hr. Wickenburg.

Dep. hr. Potocki na zapytanie prezesa czy nie ma kto co zarzucić dokładności protokołu, odpowiada:

Proszę o głos. — Do odczytanego dopiero co protokołu mam dodać uwagę, że przy ostatniem głosowaniu na przeszłem posiedzeniu pomimo woli naszej zmuszeni byliśmy do milczenia. Chociaż ta kwestya była wniesiona w sposób całkiem niezwykły, przecież żądaliśmy głosu jeszcze przed zamknięciem dyskusyi, a mianowicie mój przyjaciel hr. Dzieduszycki. Pan prezes zapewnił nas poźniej w rozmowie prywatnej, że tego nie słyszał i nie uważał. Zapewnienie to jest więcej jak dostateczne, ale pomimo tego nie zmienia się położenie rzeczy, i właśnie wypadek ten jest dowodem, z jakim pospiechem powzięto uchwałę, w sprawie której nie brak zapewne wagi i doniosłości politycznej.

W sprawie tej mianowicie nieszło o stosunek nasz do korony, o akt lojalności względem Monarchy. Wiedzą wszyscy tak w izbie jak po za izbą, że szło o sprawę węgierską, i o stosunek do niej rady państwa. O ile sięgała ta kompetencya rady państwa nie jest obecnie pora rozbierać. To jednak pewna jest, mniemamy, że jeżeli przystawało nam wypowiedzieć zdanie nasze w sprawie węgierskiej, wymagała zarówno ważność przedmiotu jak i godność izby, aby postawić formalny wniosek, otworzyć gruntowną dyskusyę, i wreszcie powziąć uchwałę stosownie do regulaminu, który przecie jest wszechstronnie obowiązujący. Żołnierzowi przystało brać szturmem trudne pozycye, lecz nie może to być uważane za zaletę przy zdobywaniu uchwał parlamentarnych. Gdyby nas chciano było wysłuchać, gdyby nam było dozwolone wyłuszczyć zdanie nasze, bylibyśmy wykazali całą polityczną doniosłość takiej uchwały w sprawie gdzie Cesarz postąpił jako Monarcha, zaczem nie mamy prawa postępowania jego pochwalać lub ganić, gdy ręka Monarchy jest dosyć lekką aby otwarte goić rany i doprowadzić do pożądanego porozumienia. Bylibyśmy w końcu odradzali tej izbie, brać na siebie odpowiedzialność za krok, w sprawie, w której dalsze nie od nas będzie zależeć postępowanie. Również obstajemy przy znaczeniu wczorajszego naszego głosowania życząc zarówno z wszystkimi jak najrychlejszego i odpowiedniego wszechstronnym widokom załatwienia sprawy węgierskiej. Oby przyszłość nie chciała być sędzią i nie dowiodła, że pospieszna uchwała izby zamiast pomódz dobrej sprawie, utrudniła tylko porozumienie i szlachetne zamiary Monarchy.

Jeszcze słowo co do osobistego naszego stanowiska. Protestujemy jak najsilniej przeciw pewnemu sposobowi osłaniać niektóre wnioski polityczne szatą lojalności, i tak zmuszać pewną część izby do przyjęcia tych wniosków, lub w razie przeciwnym stawiać ją w wątpliwem świetle. Przeciw takiemu postępowaniu musimy na dziś i na zawsze najuroczyściej zaprotestować, a czynimy to, przekonany jestem, z dobrem stron wszystkich.

Wieser głosował z większością według swego przekonania, i jest pewien, że wypełnił swą powinność. On i jego towarzysze są przekonani, że postępowanie ich jest całkiem usprawiedliwione. Odczytuje w tym duchu spisane oświadczenie w imieniu swojem i swych towarzyszy, że Najjaśniejszy Pan w razie naruszenia praw korony zawsze liczyć może na lojalność swych poddanych, lecz czynna manifestacya jako potwierdzenie aktów cesarskich, lub polityczne wmieszania się w sprawę węgierską jest niepowołaną, więcej szkodliwą niż pożądaną. Mianowicie ściąga to się szczególnie do najwyższego reskryptu wydanego do Węgier. Uchwała izby panów powinna była być wniesiona w drodze konstytucyjnej.— Wszelki inny sposób sprzeciwiając się konstytucyi, ubliża godności izby, prowadzi do pospiesznych uchwał i odbiera mniejszości możność umotywować swe powody. Tak mianowicie stało się w razie obecnym, w którym mniejszość mogła nawet być posądzoną o nielojalność.

Hr. Clam Martinitz przemawia w podobnym duchu. Nie jest tajemnicą, że wielka część izby miała w tym razie wątpliwości nie co do rzeczy, lecz co do sposobu wprowadzenia jej. Mowca głosował z większością, iż przejęty uczuciem lojalności nie chciał przyczyniać się do rozdziału w izbie.

Giskra. I on z swymi towarzyszami sądzą, że spełnili swoją powinność. Nie stało się nic przeciwnego godności izby. Nie chodziło tu jedynie o akt lojalności, lecz o poparcie polityki rządowej. Czas jest aby izba wyrzekła ze swej strony, że koncesye wymuszone na dobrym a słabym monarsze nie mogą obowiązywać. Wniosek odpowiedny byłby był pożądany; lecz że go nie postawiono nijest winą tej strony izby. Co narusza prawa korony jest zarazem naruszeniem praw państwa, i w porę było wypowiedzieć, że praw tych broni życiem i mieniem naszem.

Brinz przemawia podobnie. — Dziwi się, że członkowie większości usprawiedliwiają swe postępowanie.

Hr. Clam Martinitz odpowiada, że się nie usprawiedliwiał, lecz uznał za potrzebne określić polityczne swe stanowisko.

Prezes. Nie można zapuszczać się w krytykę tego co się stało. Izba postępowała już nie raz w ten sposób. Wszelki obywatel ma prawo wypowiedzieć swą lojalność, a o kompetencyi nie ma mowy, iż po przedłożeniu rządowem izba miała wszelką kompetencyę. Takie wnioski nie potrzebują drugiego i trzeciego odczytu. Dziękuje izbie, że mu uczyniła zaszczyt przyjąć jego wniosek.

Protokoł przyjęty.

Projekt co do prawa względem regulaminu rady państwa, uchwalony w izbie panów na dn. 2. b. m. odesłany do właściwego wydziału.

Obszerne sprawozdanie ministra finansów z obrotu dochodów niestałych w roku administracyjnym 1861 w drukowanych egzemplarzach rozdzielone między członków.

Jeden z członków izby wnosi interpelacyę do ministra handlu względem projektowanej kolei żelaznej karyntskiej, która ma być ukończoną w r. 1863. Brakuje potąd najważniejszych prac przygotowawczych, a zatem spodziewać się należy opoźnienia. Jakie środki przedsięwzięło ministerstwo, aby zapobiedz temu opoźnieniu.

Z porządku dziennego przychodzi pod obrady wniosek Skenego. Wniosek ten jest następującej osnowy:

Paragrafy 106 do 129 włącznie ustawy przemysłowej z dnia 20. grudnia 1859 wraz z rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 17. października 1860 znoszą się. Natomiast postanawia się: Osobom oddającym się przemysłowi wolno jest w obrębie prawem przepisanym, zawiązywać stowarzyszenia w zamiarach publicznych, przemysłowych i dobroczynnych.

Z porządku dziennego przystąpiono, na wniosek prezesa w jednem z biór izby, do wyboru członków do wydziału wyznań i oświecenia. Podczas skrutynium ma być odczytane sprawozdanie wydziału petycyjnego.

Ryger jako sprawozdawca odczytuje. Wydział przyznaje słuszność petycyi niższych urzędników w Austryi wyższej proszących o polepszenie ich opłakanego bytu, i wnosi aby nim przyjdzie do

skutku nowa organizacya administracyi, i innych gałęzi służby publicznej, udzielić im ile możności jak najhojniejszego wsparcia. Prezydyum izby ma się w tym względzie wstawić gdzie przynależy.

Izba przyjmuje wniosek.

Petycya jednej gminy czeskiej, o ulgę w ciężarach rozpisanych na budowę drogi w podobny sposób przychylnie załatwiona ze względu na ubóstwo gminy.

Petycya w sprawie lennictw odroczona do czasu uregulowania stosunków lenniczych.

Petycya stowarzyszenia sukienników w Humpolec o liwerowanie mundurów wojskowych, odrzucona.

Petycya o uregulowanie pocztowej służby konduktorskiej, co do rozdziału służby, płacy, posad i pensyonowanie, odesłana do właściwej władzy.

Woźni w Chruduniu proszą o poprawę ich bytu. Izba załatwia petycyę tę w ten sam przychylny sposób, co petycyę niższych urzędników i z tych samych względów.

Listonosze z Pragi proszą o dodatek do pensyi na pomieszkania. Petycya odesłana do ministerstwa finansów.

Iż skrutynium nie mogło być ukończone aż w kilka godzin, izba przystąpiła po półgodzinnej przerwie do wyboru sekretarzy.

Posiedzenie zamknięto o kwandrans na drugą.

(Wypłata wexlów. — Doniesienia z Węgier. — Zmiana adresu w izbach węgierskich.)

C. k. izba giełdowa wydała pod d. 29. czerwca 1861 następujące obwieszczenie:

Ponieważ nie podobna codzień notować przeciętny kurs urzędowy wszelakiego monet rodzaju, przeto postanawia się:

Weksle w Wiedniu płatne, wystawione na pewną kwotę monety złotej lub srebrnej, a mianowicie takie, których wystawca przydaniem słówka „rzeczywiście", lub innego podobnego nie zobowiązał się zapłacić gatunkiem monety w wekslu wyrażonej, mogą być spłacone banknotami waluty austryackiej, a to biorąc średnią wartość gatunku monety podług jej kursu w rubrykach „pieniądzmi" i „towarem" urzędowo zanotowanego na kartce giełdowej z dnia, który bezpośrednio dzień wypłaty poprzedza.

Peszt, 4. lipca. *P. Naplo* donosi, że kwestya adresu jest już załatwiona w myśl najwyższego reskryptu. Rzeczony dziennik robi tylko dwie ważne uwagi, aby sejm rozstrzygnął rzecz jednogłośnie a przynajmniej by starannie wszelkich debat uniknął i przy tem bez zwłoki.

O wrażeniu, jakie ostatni reskrypt cesarski wywarł w komitacie bihackim, piszą z Wielkiego Waradynu do *P. Hirnök*: Łagodne słowa reskryptu ujęły wszystkich, a wpływ ich był bardzo dobroczynny. Każden pyta, co teraz uczyni większość sejmu.

Nie można wątpić, pisze *M. Sapto*, że wszelkie przeszkody przyjęcia adresu łatwo usunąć się dadzą, nasi bowiem reprezentanci nakłonili się do zgody.

M. Sapto zaprzecza także stanowczo depeszy telegraficznej, że gdy izbie niższej przedłożono najwyższy reskrypt członkowie wołać poczęli, by go odesłać nie rozpieczętowany.

Peszt, 5. lipca. *Ung. Korresp.* pisze:

Na pociechę wszystkich prawych patryotów możemy donieść dzisiaj z wszelką pewnością, że stanie się zadość życzeniu Monarchy co do zmiany adresu węgierskiego. O ile wiadomo z prywatnych konferencyi, przeważająca większość deputowanych postanowiła w tej ważnej chwili niepewności i oczekiwania, przezwyciężyć samych siebie dla dobra ojczyzny. Z niezawodnego dowiadujemy się źródła, że wszyscy reprezentanci pragną spełnić życzenia w królewskim reskrypcie wyrażone, oprócz tych trzydziestu kilku, którzy dotąd najwięcej okazywali oporu. Lecz zdaje się, że i oni dadzą się choć w znacznej części nawrócić, a tak wątpić nie można, że prawie jednogłośnie dokonana będzie pożądana zmiana adresu.

Ostateczne posiedzenie publiczne względem tego przedmiotu odbędzie się dopiero w przyszły poniedziałek, a to by powiększyć wartość rezultatu dokonaniem zmiany adresu bez burzliwej debaty. Na prywatnych bowiem konferencyach wierni swemu przeciwnemu zdaniu pozyskają sposobność wygadać się do woli. Ostateczne publiczne posiedzenie będzie raczej widownią uroczystego aktu, zamiast przedstawiać walkę parlamentarną. Nawet nieprzyjaciele Węgrów ocenią wtedy zapewne ich czyn, naród bowiem węgierski nie tak postąpił jak „uczeń czarodzieja" Göthego. Naród ten posiada siłę zdolną uśmierzyć wszystko, a siłą tą jest miłość ojczyzny.

Wykaz stanu

austryackiego banku narodowego na dniu 31. czerwca 1861.

Stan czynny.		walut. austr. zł.	c.	zł.	c.
Moneta brzęcząca i sztaby		89,778.251	93		
Wexle na miejsca zagraniczne		5,351.209	—		
Spłacone raty towarzystwa kolei południowej lombardo-weneckiej i centralnowłoskiej		34,000.000	—		
Depozyt srebra państwa za taką samą kwotę w banknotach al pari		9,090.010	1		
Eskomptowane efekta, przypadłe między 5 i 92 dniami a to:					
Esk. w Wiedniu	30,487.401 zł. 34 c.				
detto w Pradze	2,972.728zł. 38c.				
detto w Bernie	2,497.103zł. 78c.				
detto w Peszcie	3,097.301zł. 32c.				
detto w Tryeście	1,911.467zł. 64c.				
detto we Lwowie	838.251zł. 95c.				
detto w Gracu	856.293zł. 55c.				
detto w Linzu	387.647zł. 37c.				
detto w Ołomuńcu	516.328zł. 1c.				
detto w Opawie	326.408zł. 25c.				
detto w Kronsztad.	898.013zł. 31c.				
detto w Klagenfurc.	348.241zł. 31c.				
detto w Krakowie	496.531zł. 49c.				
detto w Lublanie	354.657zł. 24c.				
detto w Fiumie	489.432zł. 43c.				
detto w Debreczyn.	377.935zł. —c.				
detto w Temesw.	317.947zł. 88c.				
dtto w Reichenbergu	599.822zł. 90c.	zł.	c.	zł.	c.
detto w Insbruku	31.600zł. — c.	17,317.711	81	47,805.113	15
Zaliczki na deponowane według statutów efekta spłacalne najdalej w 90 dniach		52,737.100	—		
detto w filialnych zakładach pożyczkowych		4,453.600	—	57,190.700	—
Fundowany dług państwa na spłacenie pieniędzy papierowych w. w., a mianowicie:					
a) po 4% oprocentowany	20,491.597zł. 77c.				
b) nieoprocentowany . .	22,583.008zł. 97c.			43,074.606	74
Dobra skarbowe, służące bankowi narodowemu za hipotekę				91,422.474	79.5
Zabezpieczone raty kupna za sprzedane już dobra skarbowe				1,631.940	60.5
Zaliczki na zadysponowaną najwyższem rozporządzeniem z d. 29. kwietnia 1859 pożyczkę 5%				99,000.000	—
Zaliczki w srebrze na mocy najwyższych postanowień z 19go kwietnia i 26go maja 1859 na 3,000.000 funt. szterl. zaciągniętej w Londynie pożyczki z roku 1859				zł. 20,000.000	c. —
Zawarowane statutami pożyczki oddziału hypot. kredytowego				55,303.354	16
Obligacye indemnizacyjne				22,959.820	13
Wzięte z byłego funduszu amortyzacyjnego na własność banku obligacye indemnizacyjne				33,349.087	46
Efekta funduszu rezerwowego w cenie kupna . .				10,949.113	38
Efekta funduszu pensyi w cenie kupna				1,356.728	38
Gmachy w Wiedniu, Peszcie i Tryeście, tudzież cały Fundus instructus				4,423.934	91
Saldi bieżących rachunków				185.774	66.5
Suma . .				626,872.119	31.5

Stan bierny.		zł.	c.
Fundusz banku		109,384.590	—
Fundusz rezerwowy		10,873.792	52
Obieg banknotów, a mianowicie w banknotach wal. austr.	469,729.062 zł. — c.		
Obieg w bankn. m. k. à 20 zł. 3,252.700 à 105 zł. . . .	3,415.335 zł. — c.	473,144.397	—
Mające się wykupić asygnaty bankowe		55.618	60.5
Listy zastawne w obiegu		32,217.170	—
Fundusz pensyi		1,196.551	19
Suma . .		626,872.119	31.5

Portugalia

(Wiadomości bieżące.)

Z Lizbony donoszą, że Saldanha pisał do margrabiego Loulé list, w którym przedstawia konieczność zmiany gabinetu dodając, że gotów jest zająć się utworzeniem nowego ministeryum.

— Rząd portugalski żąda od izb 300 milionów realów na fortyfikacye Lizbony.

Hiszpania.

Epoca zaprzecza pogłosce, jakoby Królowa hiszpańska miała w ciągu sierpnia jechać do Paryża, i dodaje, że w ogóle nie może Królowa wyjeżdżać z Hiszpanii bez uwiadomienia o tem Kortezów.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Nowiny dworu. — Poselstwo do Turynu. — Korespondencye w sprawie włoskiej. — Rozprawy w senacie. — Zamknięcie sesyi. — Lord Dufferin w przejeździe. — Jenerał Beaufort w Egipcie. — Doniesienia z Chin. — Eskadra hiszpańska.)

Paryż, 3. lipca. Cesarz i Cesarzowa przybyli dziś o godzinie pół do czwartej do Paryża. Cesarz odjeżdża jutro do Vichy. Cesarzowa wraca jak wiadomo do Fontainebleau. Cesarz oświadczył tymczasowo Sułtanowi, nim umyślny poseł wyjedzie do Konstantynopola, życzenia z okazyi wstąpienia na tron drogą telegraficzną za pośrednictwem Margr. de Lavalette.

— P. de Talleyrand odjechał do Bruxeli. Hr. Persigny przybył z Londynu do Paryża, i objął swą posadę. Prezes rady stanu Baroche odjechał do Vichy. *Journal de Cher* donosi, że Królowa hiszpańska Krystyna w podróży do Vichy, przejechała Bourges dn. 1. lipca.

— Na wniosek pana Thouvenela miał postanowić Cesarz, że Francya nie wyprawi w tej chwili żadnego stałego posła do Turynu, lecz tylko dyplomatę z tytułem nadzwyczajnego posła i pełnomo-

Cnego ministra, a jak mówią zawsze jeszcze, otrzyma tę misyę p. Banneville. W Neapolu i we Florencyi będzie ustanowiony jeneralny konzul, a dotychczasowy jeneralny konzulat w Liwurnie ma być zwinięty.

— Nadeszła tu właśnie formalna odpowiedź Austryi na oznajmienie Francyi względem uznania Króla Włoch. Gabinet austryacki potwierdza, że otrzymał uwiadomienie i powtarza, że sprawa ta nie zmieniła się w niczem dla Austryi. Nadeszła także odpowiedź Hiszpanii na notę Thouvenela z 6. czerwca, a ułożona jest prawie w tym samym duchu, co odpowiedź hr. Rechberga z 16. czerwca. Niechęć Hiszpanii w sprawie włoskiej przypisują po części wpływom duchownym, a po części dawnej pretensyi dziedzictwa co do Parmy.

— Na ostatniem posiedzeniu głównie zajmował się senat sprawozdaniem pana Leroy de St. Arnaud, któremu odnośnie do petycyi Monfleura poruczono zbadać, o ile nadzwyczajne pełnomocnictwo, prefektowi Sekwany nadane, sprzeciwia się konstytucyi. Podczas dyskusyi nad tą kwestyą poruczono całą sprawę osobnej komisyi, ta zaś zaproponowała nie rozstrzygać jej aż na przyszłej sesyi. Aktem w mowie będącym, a konstytucyi przeciwnym jest dekret cesarski, komisya porozumiała się w tym względzie z ministeryum, można więc spodziewać się, że rozwiązanie wypadnie pomyślnie, i to wkrótce. Komisya ma nadzieję, że tymczasem nie będzie naruszona żadna zasada z tą kwestyą związek mająca. Następnie bez dalszej dyskusyi przyzwolono na dwa projekta do prawa, względem budowy algierskich kolei żelaznych i względem budowy nowej opery. Baron Lacrosse wykazał w krótkości, wiele petycyi nadeszło do senatu podczas całej sesyi. Przedłożono petycyi 587, opatrzonych 29.963 podpisami; z tych do ministeryów przesłano 98, do biura rozpoznawczego 14; 348 odrzucono na żądanie przejścia do porządku dziennego, 8 musiano pominąć w skutek poprzedniego zapytania, a 6 sami petenci odwołali. W końcu posiedzenia nadszedł hr. Walewski, minister stanu, i odczytał dekret cesarski, który sesyę senatu zamyka. Członkowie senatu rozeszli się z okrzykiem: niech żyje Cesarz.

— Lord Dufferin przybył 2go b. m. do Paryża, i zaraz potem odjechał do Londynu; jest on od dawna cierpiący, i dlatego nie czekał z innymi członkami europejskiej komisyi w Bejrucie na instalacyę Daouda Effendi, jeneralnego gubernatora Libanu.

— Powszechnie mówią, że pan Banneville będzie reprezentantem francuskim w Turynie. Obecnie jest on reprezentantem francuskim przy dworze bawarskim; jako drugi pełnomocnik francuski podpisał on traktat zurychski.

Z innymi członkami tak zwanej rzymskiej deputacyi przybył tu także książę Piombino, lecz *Patrie* zapewnia, że Cesarz i jego nie przyjmie. Akt uznania Włoch i zastrzeżenia względem Rzymu dostatecznie krok ten usprawiedliwiają — pisze dziennik rzeczony.

Mylną jest podobno wiadomość, że ministeryum spraw zagranicznych przyjęło deputacyę.

Szkody, które gwałtowne burze 14 dni trwające zrządziły w departamencie Calvados, oblicza *Moniteur du Calvados* na 12,115.000 fr.

— Wicekról Egiptu przyjmował dnia 20. czerwca w Alexandryi jenerała Beaufort d'Hautpoul na prywatnej audyencyi. Jenerał miał zabawić kilka dni w Egipcie i zwiedzić Kairo, Suez i tamtejsze roboty kanałowe Zamieszczoną w *Messager du Midi* wiadomość, że między robotnikami kanału Suez wybuchły rozruchy, i że dla przytłumienia ich posłano do Port-Said francuski okręt „Le Requin", ogłasza *Constitutionnel* za zmyśloną.

Z Chin piszą do *Monitora*: Przedsięwzięta pod admirałem Hope na rzece Yang-Tse-Kiang expedycya angielska powróciła do Shang-Hai, posunąwszy się 160 mil naprzód poza wielki skład handlu w Hang-Keon, to znaczy 760 mil zacząwszy od uścia rzeki. W Nankinie zastała bardzo wielkie przestrzenie kraju spustoszone i wyludnione, skutki pochodu lub pobytu rokoszan. Niektóre wielkie miasta, co niedawno były głównemi punktami wielkiego i kwitnącego handlu, są teraz zburzone i w gruzy zamienione. Nawet miasto Hang-Keon na kilka dni przed przybyciem expedycyi opuścili po większej części mieszkańce na samą wiadomość o zbliżaniu się bandy rokoszan. Zdaje się być teraz pewna, że insurekcya chińska z początku nie była czem innem, jak tylko przez zręczne oszustwa wspieranym rozbojem, który w tym stopniu wzrastał, im bardziej się rozszerzał.

Hiszpańska eskadra ewolucyjna w Algesiras składa się teraz z 21 okrętów wojennych najczęściej parowców, i wkrótce ma być powiększona o jeden liniowy okręt śrubowy, jedną fregatę pancerną i dwie śrubowe fregaty. Eskadra będzie wtedy najmocniejszą morską siłą, jaką Hiszpania od pięćdziesięciu lat posiadała.

Włochy.

(Rozprawy w izbach. — Wiadomości bieżące. — Obchód koronacyi Ojca św.)

Sardynia. Na posiedzeniu dnia 27. czerwca przedłożono dokumenta dyplomatyczne względem uznania Włoch bez żadnej uwagi ze strony prezydenta ministrów. Na zapytanie deputowanego Petrucelli della Gatina oświadczył Ricasoli, że bardzo byłoby dogodnie znieść paszporta we Włoszech na wzór Anglii; przynajmniej że on przeciwnym jest wszelkim niedogodnościom paszportowym, i dlatego zamyśla wygotować projekt do prawa, aby podróżni mieli wszelkie ułatwienie. W dalszym ciągu posiedzenia Massari mówił z pochwałą o Ponza di San Martino, który silną ręką tyle ulepszeń zaprowadził w Neapolitańskiem. *Opinione* z 30. czerwca, jako też *Italia* potwierdzają, że Ricasoli wysłał świeże posiłki w Neapolitańskie, i chwycił się surowych środków, aby zniszczyć zabiegi Burbonistów. Co do partyi Mazzynistów, jej główne siedlisko jest teraz na wyspie Malcie. Mazzyniści główną zwracają teraz uwagę na Sycylię, a mianowicie na Syrakuzy i Marsalę, gdzie mają swoich zaufanych. Podług medyolańskiego *Lombardo* z 30. czerwca rząd postanowił posłać do południowych Włoch 60 batalionów na żądanie namiestnika. Większą część tych posilków będzie podobno stanowić gwardya narodowa.

Państwo kościelne. *Giornale di Roma* z 26. czerwca opisuje uroczystości obchodzone w Rzymie w prowincyi Velletri i Viterbo, Sutri, Soriano, Civitavecchia i innych bliskich Rzymu okolicach na pamiątkę koronacyi Ojca św. — W obec teraźniejszych stosunków była to uroczystość podwójna. Towarzyszyły jej okazałość, szczerość i serdeczność.

Z Sycylii. Jeneralny namiestnik Sycylii wyznaczył na niektóre prowincye 125.000 dukatów na zreperowanie ważniejszych gościńców.

Niemce.

(Manifest koronacyi Króla pruskiego.)

Król pruski wydał dnia 3. lipca b. r. następujący manifest:

My Wilhelm, z Bożej łaski Król Pruski itd. oświadczamy i oznajmiamy:

Z woli Bożej na królewski tron pruski wstąpiwszy oświadczyliśmy uroczyście, że wolą Naszą jest rządzić królestwem od Boga Nam powierzonem według jego ustaw i konstytucyi. Nasi ukoronowani poprzednicy przekazali Nam zwyczaj, że Królowie pruscy na tron wstępując kraj składa im hołd dziedziczny. Uważamy ten zwyczaj jako święte prawo Naszej korony, i chcemy przekazać je także tronu Naszego następcom. Ale wziąwszy na uwagę zmiany, które ś. p. brat Nasz ukochany Król Fryderyk Wilhelm IV. za miłościwego panowania swego w konstytucyi monarchicznej wprowadził, postanowiliśmy nie odbierać hołdu dziedzicznego, lecz wznowić uroczystą koronacyę, za pomocą której dostojny nasz przodek Król Fryderyk I. dziedziczną godność królewską Naszego domu ustalił.

Chyląc się w pokorze przed obliczem Boga, i błagając Go o błogosławieństwo dla Naszej ojczyzny, chcemy uroczystością koronacyi zatwierdzić w przytomności obu izb sejmu i świadków z wszystkich prowincyi uświęcone i po wszystkie czasy niezmienne prawa korony, do której za łaską Bożą powołani zostaliśmy, a zarazem pomiędzy Naszym domem i ludem Prus utrwalić węzeł skojarzony świetnemi historycznemi wypadkami.

Wraz z Królową małżonką Naszą odbędziemy uroczystość koronacyi w miesiącu październiku b. r. w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Królewcu. Później wydamy dalsze rozporządzenia względem samego obrzędu koronacyi, i względem uroczystości powrotu Naszego do głównego i rezydencyonalnego miasta Berlina.

Dan w naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Berlin, dnia trzeciego miesiąca lipca tysiąc ośmset sześćdziesiąt pierwszego roku.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 6. lipca. Izba wyższa przyjęła dziś z radością uchwałę izby niższej. Wieczorem zgromadzą się obie izby dla podpisania adresu.

Zagrabie, 6. lipca. Dalszy ciąg debaty nad unią z Węgrami. Wpłaty na południowo-sławiańską akademię postępują jak najpomyślniej.

Tryest, 6. lipca. Dzisiejszej *gazecie tryestyńskiej* donoszą: Książę Montenegro kazał rozstrzelać Marka Andreno, a kapitana z Glochudale skazał na wygnanie.

Turyn, 6. lipca. Dzisiejsza *Opinione* donosi z dnia wczorajszego: Dowiadujemy się z depeszy paryskiej, że dziś zrana odjechał jenerał Fleury z nadzwyczajną misyą do Króla Wiktora Emanuela do Turynu. Na posiedzeniu izby deputowanych toczyła się debata nad szkołą marynarską.

Medyolan, 6. lipca. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi z Genuy: Do Włoch południowych odchodzą ciągle posiłki wojskowe; przez cały dzień przeciągają tędy oddziały wojsk.

Madryt, 5. lipca. Powstańcy ustąpili z Loji i rozproszyli się. Zarządzono śledztwo w tej sprawie, która nie znalazła sympatyi w kraju.

Sztuttgarda, 5. lipca. Reyscher proponuje w izbie deputowanych założyć protest przeciw uchwale sejmu związkowego w sprawie heskiej, wyrazić ubolewanie nad tem, że poseł królewski był uczestnikiem tej uchwały, i upraszać rząd, ażeby wpływał na przywrócenie konstytucyi heskiej z r. 1831, i zwołanie stanów na podstawie ordynacyi wyborczej z r. 1849.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim komedye: **„Ein Hut"**, **„Nur ein Silbergroschen"** i wielki kwodlibet tańców.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. i 7. lipca 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.12	+ 14.1	75.7	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324 68	+ 21 2	51.5	" "	"
10. god. wiecz.	324 59	+ 16 1	78 5	" "	"
7. god. zrana	324.17	+ 17.6	76.4	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł	323.63	+ 23.2	49 3	południowy "	"
10. god. wiecz.	323 51	+ 15.0	81.1	połud.-zach. "	deszcz

Ilość deszczu 0.‴76.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Lencewicz Er., z Sulimowa. — Hackensölner Leop., c. k. porueczn., z Podkamienia.

Hotel Langa: Kohl H., c. k. radca nam., z Krakowa.

Hotel Krakowski: Zawadzki Józ., z Kruszelnicy.

Hotel Kuhna: Papara Henr., z Zobowmostów.

Pod koleją żelazną: Zbrożek Kazimierz, z Wierzbiąża. — Biliński J. n, z Huty obedyńskiej.

Do domu zajezdnego nr. 181⁸/₄: Orkisz F., c. k. prz. pow., z Siedmiogrodu.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. lipca.

PP. Lewicki Maur., do Siemienówki. — Wnorowski Jan, do Derzowa. — Zwolski Jul., do Bryńca. — Begiński Leon, do Jaszkowiec. — Gross P., do Koniuszek. — Zbrożek Kaz., do Brodek — Hr. Golejowski Ant., do Harasymowa. — Vernau Mik., do Krakowa. — Sozański Celest., do Karnałowiec. — Młocki Franc., do Hurniego. — Hr. Humnicki Wład., do Karpińca. — Mrozowicki Stan., do Sciskowa. — Dolański Ludwik, do Rakowy.

Kurs lwowski.

Dnia 8 lipca		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	48	6	55
Dukat cesarski	" "	6	52	6	58
Półimperyał zł. rosyjski	" "	11	23	11	38
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	15	2	18
Talar pruski	" "	2	5	2	9
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	60	81	20
" " " m. k za 100 zł.	bez kuponów	84	55	85	25
Akcye gal. kol. żelaz Karola Ludwika	bez kuponów	149	50	151	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	65	63	66	38
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	90	80	90

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 8. lipca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 80 40. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 749 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 173.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138 60. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.57, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—. Srebro 137.75.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. lipca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	61 75	62 —
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 90	87.10
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	80 10	81.25
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	69.10	69 30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	69 50	69 75
dtto. " 4½%	58 50	58 75
dtto. " 4%	52 —	52 50
dtto. " 3%	39 —	39 25
dtto. " 2½%	34 50	36 —
dtto. " 1%	13 75	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	116 75	117.—
" 1854	88 —	88 50
" 1860	84.70	84 80
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	88 50	89.—
Renty Como po 42 lir. aus.	16 50	17.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	67 —	68 —
Wylos. obl. dawn długu państ. " 4½%	57 —	58 —
Wylos. obl. dawn długu państ. " 4%	50.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3½%	43.—	43 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3%	42 —	44.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 2½%	41 —	42 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 2¼%	37 —	38.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 2%	32 —	34.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 1¾%	29.—	29 50
dtto. z procent za granica " 5%	67 —	68 —
dtto. z procent za granica " 4½%	57 —	58.—
dtto. z procent za granica " 4%	50 50	51 —
B. krajów koronnych		
Oblig. indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	90.—	90.50
Wyż. Aust. i Salb	87.50	88 50
Czech	90.25	90 75
Morawii	85.—	86.—
Szlaska	83.—	85 —
Styryi	87 —	88.—
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	88.—
Węgier	68 50	69 50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	67 —	68 —
Galicyi	66.50	67 —
Siedmiogr. i Bukow.	65 25	66 —
Lom. wen. poż. z r. 1850	— —	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	88 —	89 —
Dług Tyrolu, Salcburga, Krainy po 5%	67.—	68.—
" 4%	50 50	51.—
" 3½%	43.—	43.50
" 3%	38.—	38.50
" 2½%	31.50	32.
" 2%	24 50	25.—
" 1¾%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykalx.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	18.—	20.—
" 2½% za 100 zł.	15.—	17.—
" 2¼% za 100 zł.	14.—	15.—
" 2% za 100 zł.	13.—	14.—
" 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	746 —	748
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	174 80	175 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	586 —	590 —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1972	1974.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	268 50	269.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	170.50	171 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	120 75	121 25
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147 —
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	218 —	220.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 140 zł. (70%)	149 50	150 —
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	17.—	18.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	65.—	67.—
Kolej Busztehradzka po 500 zł m. k.	680.—	685. —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.—	145.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	128.—	132.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	429.—	431.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	223.—	225.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	396.—	398.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	380.—	385.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 50	103 —
Banku narodowego w mon. kon. 10 " 5%	97 —	98 —
Banku narodowego w mon. kon. przeznacz. do los. po 5%	90 50	91 —
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99.50	100 —
Banku narodowego w wal. austr. przez. do los. po 5%	86.50	87 —
Gal. Tow. kred. po 4%	80. —	82.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.25
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	104 15	104 30
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	140.50	141
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.—	98.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137.—	138.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.—	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
Lloyda za 100 zł.	83.	86.

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	118 25	118 50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	97. —	98.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	124.—	125.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.50	37.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94	95 —
Salma " 40 " "	38. —	38 25
Palfiego " 40 " "	37 50	38. —
Clarego " 40 " "	35 50	36.—
St. Genois " 40 " "	37 50	38 —
Windischgrätza 20 zł. "	22 25	22 50
Waldsteina 20 " "	25.75	26 25
Keglevicha 10 " "	14.75	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiace.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	117 60
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	117 50	117 75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	117 80	117 80
Genua za 100 lir. piem.	54 50	—.—
Hamburg za 100 M. B.	103 50	103.75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	138 75	139.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	54 40	—.—
Marsylia za 100 fr.	54 70	54.70
Paryż za 100 fr.	54 80	54 90
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	20 50	20.50
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.57½	6.58
dtto. pełnej wagi	6.57	6.57½
Korona	19.04	19 06
20frankówka	11.07	11.08
Rosyjski impery.	11.36	11.38
Talar związkowy	2.07½	2 08
Srebro	137.75	138.—

Kurs korony w c. k kasach 13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Proces liweranta Weissa w Weronie.) Gazeta tryestyńska donosi, że proces względem defraudacyi w Weronie jest już na ukończeniu i najdalej za kilka dni nastąpi ogłoszenie wyroku. Głównie obżałowane są firmy Leopolda Weisa i Ignacego Weil-Weissa, które od kilku lat załatwiały większą część liwerunków dla armii w Lombardo-weneckiem królestwie. Na ślad defraudacyi naprowadziły poszukiwania podejmowane w sierpniu i październiku r. 1859. Ignacy Weil-Weis i jego pełnomocnik Neumann uchronili się ucieczką od procesu; pierwszy udał się do Nissy, drugi do Ameryki. Uwięzieni zostali tylko: spólnik Ignacego Weil-Weissa, Leopold Weiss, inspektor dostawy Hingerle i dozorcy robót Adrogna i Gregolesi, jako też trafikant soli Morandini, i z nimi to właśnie kończy sprawę kolegium pięciu sędziów.

(Sprawa Pattersona w Paryżu) skończyła się już stanowczo. Trybunał apelacyjny rozstrzygnął, że żałoba pani Elżbiety Paterson i Hieronima Napoleona Bonapartego jest bezzasadna i w żaden sposób niepodobna do przyjęcia; odrzucił ją zatem ze wszystkiemi wnioskami, nakazując oraz, ażeby wyrok, przeciw któremu wniesiony był rekurs, wykonany został w całej formie i osnowie, i żeby apelanci skazani zostali na grzywnę rekursową i na zwrócenie kosztów.

(Królewiecki uniwersytet Alberta) niechce odstąpić od swego charakteru protestanckiego zawarowanego uchwałą z 31 stycznia 1848, która wyklucza izraelitów i katolików od docentury. Temi czasy upraszało dwóch izraelitów o docenturę na wydziale medycznym, a jeden katolik na wydziale filozoficznym; ale jeneralne zgromadzenie profesorów uchwaliło większością nie dopuścić zmiany statutów, które zapewniają uniwersytetowi cechę protestancką, a tylko wyjątkowo zalecać ministerstwu inowierców do powołania lub zatwierdzenia.

(Nowa sekta religijna.) Przypadkiem świat dowiaduje się, że w Anglii utworzyła się nowa sekta religijna, u której fatalizm stoi za pierwszy artykuł wiary. Oto doniesiono policyi dwa przypadki pomoru dziatek, iż matki ich oświadczyły, że należąc do sekty „New Sight“ (nowe oświecenie) uważają za grzech, a przynajmniej za niepotrzebne, w przypadkach choroby wzywać pomocy lekarza, gdyż tylko Bóg sam pomódz może.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni*. *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*